

มาทำความรู้จักประเภทของ “การแพ้ยาซ้ำ” กันเถอะ

แพ้ยาซ้ำตัวเดียวกัน

หมายถึง ผู้ป่วยได้รับยาตัวเดียวกันกับที่เคยมีประวัติแพ้ในอดีต โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาลทุกระดับ

ตัวอย่าง ผู้ป่วยเคยมีประวัติแพ้ Diclofenac [ยี่ห้อ Voltaren®] และครั้งนี้ได้รับ Diclofenac [ยี่ห้อ Dosanac®] โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาล

แพ้ยาซ้ำกลุ่มเดียวกัน

หมายถึง ผู้ป่วยได้รับยากกลุ่มเดียวกัน (มีโครงสร้างยากกลุ่มย่อยเดียวกันหรือกลไกการเกิดแพ้ที่เหมือนกัน) กับที่เคยมีประวัติแพ้ในอดีต โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาลทุกระดับ

ตัวอย่าง ผู้ป่วยเคยมีประวัติแพ้ Diclofenac [กลุ่ม NSAIDs] และครั้งนี้ได้รับ Ibuprofen [กลุ่ม NSAIDs] โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาล

แพ้ยาซ้ำข้ามกลุ่ม

หมายถึง ผู้ป่วยได้รับยากกลุ่มใหญ่เดียวกัน (มีโครงสร้างยากกลุ่มย่อยต่างกัน) กับที่เคยมีประวัติแพ้ในอดีต โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาลทุกระดับ ซึ่งปัจจุบันกำหนดนิยาม “แพ้ยาข้ามกลุ่ม” เฉพาะยา 3 กลุ่ม ได้แก่ Sulfonamides, Beta-lactams และ Nonsteroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs)

1

กลุ่มใหญ่ Sulfonamides ประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อย

1. Antibiotic sulfonamides เช่น sulfamethoxazole [Bactrim®], Sulfadiazine
2. Non-antibiotic sulfonamides เช่น Furosemide [Lasix®] Hydrochlorothiazide [HCTZ], Celecoxib [Celebrex®], Parecoxib [Dynastat®], Glipizide [Dipazide®], Glliclazide [Diamicron®], Brinzolamide [Azopt®], simbrinza®, Azarga®]

ตัวอย่าง ผู้ป่วยเคยมีประวัติแพ้ Sulfamethoxazole [กลุ่มใหญ่ Sulfonamides – กลุ่มย่อย Antibiotic sulfonamides] และครั้งนี้ได้รับ Furosemides [กลุ่มใหญ่ Sulfonamides – กลุ่มย่อย Non-antibiotic sulfonamides] โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาล

2

กลุ่มใหญ่ Beta-lactams ประกอบด้วย 3 กลุ่มย่อย

1. Penicillins เช่น Penicillin, Amoxicillin, Dicloxacillin, Piperacillin/Tazobactam [Tazocin®]
2. Cephalosporins เช่น Cefazolin [Cefaben®], Ceftriaxone [Cef-3®], Cefixime [Cefspan®], Cefoperazone [Sulcef®]
3. Carbapenems เช่น Meropenem [Monem®], Imipenem [Bionam®], Ertapenem [Invanz®]

ตัวอย่าง ผู้ป่วยเคยมีประวัติแพ้ amoxicillin [กลุ่มใหญ่ Beta-lactams – กลุ่มย่อย Penicillins] และครั้งนี้ได้รับ Ceftriaxone [กลุ่มใหญ่ Beta-lactams – กลุ่มย่อย Cephalosporins] โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาล

3

กลุ่มใหญ่ NSAIDs ประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อย

1. Non-specific COX Inhibitors เช่น Aspirin, Ibuprofen [Ambufen®], Naproxen [Naprosian®], Mefenamic acid [Mefec®], Diclofenac [Dosanac®]
2. Specific COX2 Inhibitors ได้แก่ Celecoxib [Celebrex®], Parecoxib [Dynastat®], Etoricoxib [Arcoxia®]

ตัวอย่าง ผู้ป่วยเคยมีประวัติแพ้ Diclofenac [กลุ่มใหญ่ NSAIDs – กลุ่มย่อย Non-specific COX Inhibitors] และครั้งนี้ได้รับ Celecoxib [กลุ่มใหญ่ NSAIDs – กลุ่มย่อย Specific COX2 Inhibitors] โดยมีสาเหตุจากความบกพร่องของระบบโรงพยาบาล

การรายงานในโปรแกรมรายงานความเสี่ยง

เลือกหัวข้อ “ได้รับยาที่มีประวัติแพ้ (แพ้ยาซ้ำ-ชื่อสามัญเดียวกัน)”

การรายงานในโปรแกรมรายงานความเสี่ยง

เลือกหัวข้อ “ได้รับยาที่มีประวัติแพ้ (แพ้ยาซ้ำ-ยากกลุ่มเดียวกัน)”

**จัดเป็นตัวชี้วัดตามนโยบาย
Zero event “แพ้ยาซ้ำ = 0”**

การรายงานในโปรแกรมรายงานความเสี่ยง

เลือกหัวข้อ “ได้รับยาที่มีประวัติแพ้ (แพ้ยาซ้ำ-ยาข้ามกลุ่ม)”

โรงพยาบาลนครเชียงใหม่

*สอบถามประเภทของ “การแพ้ยาซ้ำ” ได้ที่เบอร์โทร 36312 (ในเวลาราชการ)
จัดทำโดย งานบริหารข้อมูลทางเภสัชกรรมและสนับสนุนระบบยา